

BOFIT Policy Brief 2018 No. 2

Jouko Rautava

Intian nopea kasvu ei vähennä
reformien tarvetta

Suomen Pankki, BOFIT
Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

BOFIT Policy Brief
Päätoimittaja Riikka Nuutilainen

BOFIT Policy Brief 2/2018
6.2.2018

Jouko Rautava:
Intian nopea kasvu ei vähennä reformien tarvetta

ISSN 2342-205X (online)

Suomen Pankki
BOFIT – Siirtymätalouksien tutkimuslaitos

PL 160
00101 Helsinki
Puh: 09 183 2268
bofit@bof.fi

www.bofit.fi

Tässä julkaisussa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajan omia eivätkä välttämättä edusta Suomen Pankin kantaa.

Sisällys

Tiivistelmä	3
Suuri, köyhä ja nopeasti kasvava talous.....	4
Hyvästä taloustilanteesta huolimatta budjettivajetta ei saada kuriin	5
Pankkien heikot taseet vaikeuttavat talouskasvun rahoitusta	6
Intia rooli maailmantaloudessa on pieni	6
Investointien houkuttelemiseksi tarvitaan uudistuksia	9
Intialta lupa odottaa enemmän	10

Jouko Rautava

Intian nopea kasvu ei vähennä reformien tarvetta

Tiivistelmä

Intian talous on tällä vuosikymmenellä kasvanut keskimäärin 7 % vuodessa. Nopean kasvun taustalla on erittäin alhainen tulotaso, kaupungistumisen tuoma tuottavuuden kasvu sekä joidenkin talouden sektoreiden liberalisointi. Maan kehitystarpeet ovat kuitenkin valtavat, eivätkä vallalla olleet sisäänpäin kääntynyt talousstrategia ja äärimmäisen varovainen uudistuspolitiikka ole kyenneet vastaamaan näihin ongelmiin. Investointiasteen lasku on merkki uudistusten tarpeesta. Vuonna 2017 toteutettu verouudistus (GST) on keskeinen uudistus maan sisäisten markkinoiden integroimiseksi, mutta Intialta on lupa odottaa paljon enemmän, vaikkei sen reformihistoria lupaakaan liikoja. Intian kehityksen vertaaminen Kiinan nousuun maailmantaloudessa on ennen aikaista.

Asiasanat: Intia, talouskasvu, investoinnit, talousuudistukset

Suuri, köyhä ja nopeasti kasvava talous

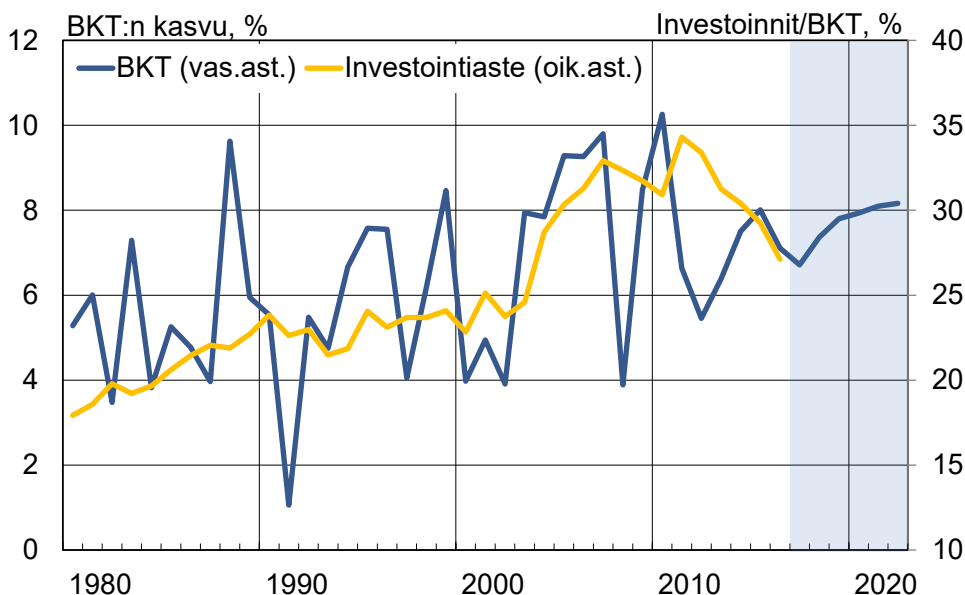
Intian kokonaistuotanto on tällä vuosikymmenellä kasvanut keskimäärin 7 % vuodessa. Vuoden 2016 lopulla huonosti suunniteltu ja toteutettu seteliuudistus sekä heinäkuussa 2017 käyttöön otettu koko maan kattava tavara- ja palveluvero aiheuttivat häiriötä tuotantoon, minkä seurauksena BKT:n kasvu hidastui viime vuonna runsaaseen 6 prosenttiin. Häiriöiden uskotaan kuitenkin olevan tilapäisiä ja BKT:n kasvun palautuvan aikaisemmalle tasolle. Kasvuvauhdissa Intia on ohittamassa Kiinan ja nousee nopeiten kasvavaksi G20-maaksi. Sen osuus ostovoimakorjatusta maailman BKT:stä on 7 %, kun tällä mittarilla maailman suurimmaksi taloudeksi nousseen Kiinan osuus on 18 %. Nimellisellä BKT:llä (2 260 mrd. USD vuonna 2016) mitattuna Intia on vielä aavistuksen Ranskaa tai Iso-Britanniaa pienempi markkina. Maan talouspolitiikka on vuosikymmeniä ollut vahvasti sisäänpäin kääntynyttä, mikä vähentää sen merkitystä maailmantaloudessa.

Nopean kasvun taustalla on erittäin alhainen tulotaso ja kiinniottajamaan asema. Suurista nousevista talouksista Intia on ylivoimaisesti köyhin. Sen ostovoimakorjattu (PPP) tulotaso asukasta kohden on 6 600 USD, kun Kiinassa ja Brasiliassa BKT asukasta kohden on runsaat 15 000 USD ja Venäjällä 26 000 USD. Intian väkiluku on runsaat 1,3 miljardia ja väestömäärältään sen odotetaan ohittavan Kiinan jo ensi vuosikymmenen alkupuolella. Väestöstä vain noin kolmannes asuu kaupungeissa, mutta kaupungistuminen on nopeaa. Alueelliset erot ovat tavattoman suuret.

Teollisuuden ja rakentamisen osuus Intian BKT:stä on 30 % ja palveluiden 52 %. Maatalous kattaa Intian BKT:stä noin 15 % (muu perustuotanto noin 3 %), mutta työvoimasta maatalouden osuus on puolet, mikä on erittäin paljon verrattuna muihin suuriin nouseviin talouksiin. Tämä selittää myös sen, miksi monsuunisateet ovat niin tärkeässä roolissa Intian taloudessa. Maatalouden tärkeys heijastuu luonnollisesti monella tavalla maan talous- ja reformipolitiikkaan.

Epävirallisen sektorin osuuden Intian tuotannosta arvioidaan olevan yli 40 % ja työllisyydestä vielä huikkeasti enemmän. Maan tilastoihin kannattaa suhtautua suurpiirteisesti.

Kuvio 1. Intian BKT:n vuosikasvu ja investointiaste 1980–2016 (IMF:n BKT:n kasvuennuste 2017–2022)

Lähteet: IMF WEO lokakuu 2017, Macrobond, BOFIT

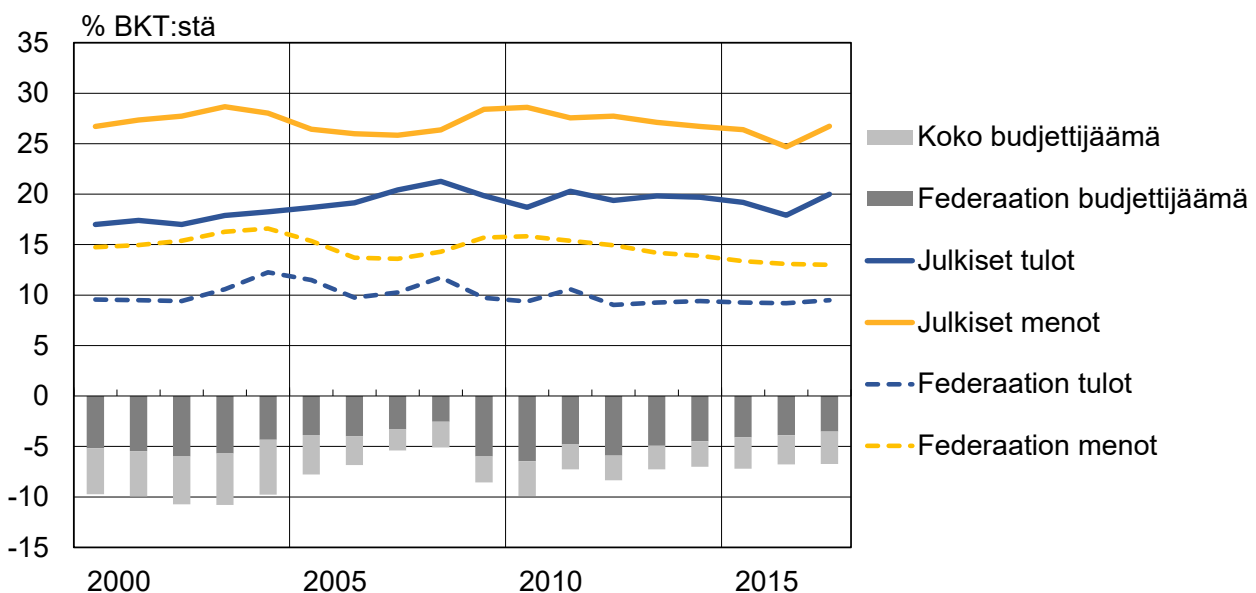
Hyvästä taloustilanteesta huolimatta budjettivajetta ei saada kuriin

Intian kasvu lepää kotimaisen kysynnän ja erityisesti yksityisen kulutuksen varassa. Tämän vuosikymmenen puoliväliin tultaessa kasvua tuki tuontihintojen lasku, mutta ulkomaankaupan vaihtosuhteen positiivinen vaikutus kasvuun on lakannut energian ja raaka-aineiden hintojen kääntymystä nousuun vuoden 2016 alussa. Nopeasta kasvusta huolimatta inflaatio saatiin suhteellisen kireän rahapolitiikan ansiosta painettua vuosikymmenen alkuvuosien 10 prosentista keskimäärin 3 prosenttiin vuonna 2017, joskin vuoden loppua kohden se kiihtyi jälleen 5 prosentin paikkeille. Intian rupian kurssi suhteessa dollariin ja muihin tärkeimpien kauppakumppaneiden valuuttoihin on viime vuosina ollut suhteellisen vakaa, mutta kauppakumppaneita nopeamman inflaation takia rupian reaalkurssi on vahvistunut noin viidenneksen vuoden 2014 alusta. Intian valuuttakurssijärjestelmä määritellään kelluvaksi, mutta tarvittaessa maan keskuspankki intervenoi tasataksaan liiallisia kurssivaihteluita.

Julkisen talouden tilanne heijastaa Intian syvällisiä ja pitkäaikaisia talouspoliittisia ongelmia. Vaikka maan talouskasvu on ollut nopeaa, julkisen sektorin suurta alijäämää ei ole saatu kuriin. Julkisen sektorin budjettivaje on viime vuosina vähentynyt, mutta se on edelleen noin 7 % suhteessa BKT:hen (keskushallinnon vaje vajaat 4 %). Jo ennestään suuri budjettivaje vähentää hallituksen mahdollisuuksia lisätä elvytystä, jos sellaiseen tulisi tarvetta kasvun hidastuessa.

Intian julkinen velka suhteessa BKT:hen on vajaat 70 %, mikä on paljon verrattuna muihin suuriin nouseviin talouksiin. Suurista budjettialijäämistä huolimatta velkasuhde on nopean talouskasvun ansiosta pysynyt tällä vuosikymmenellä vakaana. Lisäksi velka on pääosin pitkäaikaista, kotimaan valuutassa ja kotimaisten sijoittajien hallussa, mikä vähentää Intian julkiseen velkaan liittyvää haavoittuvuutta. Tilanne olisi toinen, jos talouskasvu hidastuisi huomattavasti ja/tai korot nousisivat voimakkaasti.

Kuvio 2. Intian keskushallinnon (federaatio) ja koko budjettisektorin tulot, menot ja tasapaino suhteessa BKT:hen (%)

Lähde: CEIC

Pankkien heikot taseet vaikeuttavat talouskasvun rahoitusta

Intian kasvun jarruna on jo pitkään ollut julkisen sektorin pankkien (PSB) heikko kyky luotottaa kasvua hakevia yrityksiä, koska pankkien taseet ovat roska- ja luottojen takia heikot. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa pankit tyytyvät uudelleenrahoittamaan olemassa olevia yrityslainoja, koska ne eivät halua kirjata luottotappioita ja heikentää jo ennestään heikkoja taseitaan. Ongelma on laaja, sillä julkisen sektorin pankit kattavat noin kaksi kolmasosaa koko pankkisektorin taseesta.

Lokakuun 2017 lopulla Intian hallitus ilmoitti pitkään odotetun suunnitelman valtion omistamien pankkien uudelleenpääomittamisesta. Pankkeihin on parin seuraavan vuoden aikana määrä sijoittaa uutta pääomaa 32 miljardia dollaria (noin 1,3 % vuoden 2017 BKT:stä), minkä avulla pankkien on mahdollista kirjata alas hoitamattomia luottoja. Roska- ja luotto-ongelma on kuitenkin kertynyt pitkän ajan kuluessa ja on huomattava. IMF raportoi, että valtion omistamissa pankeissa hoitamattomien luottojen määrä suhteessa luottokantaan on yli 9 %, kun yksityisissä pankeissa vastaava osuus on 3 %. Institute of International Finance arvioi syksyllä 2017, että niiden yritysten osuus, joiden tulot eivät riitä edes korkojen maksuun, on Intiassa yli viidenneksen yrityskentän yhteenlasketusta taseesta. Suuri osa hoitamattomien luottojen kokonaismäärästä keskittyy suhteellisen pienelle yritysjoukolle.

Jotta rahoitusjärjestelmään saataisiin kaivattua tehokkuutta, pahiten velkaantuneet yritykset on tarkoitus saneerata tai pakottaa konkurssiin, missä auttaa 2016 hyväksytty konkurssilainsäädäntö. Ensimmäiset konkurssimenettelyt ovat jo menossa. Pankkisektorin pääomittamisen pidemmän aikavälin positiiviset vaikutukset riippuvat siitä, miten julkisen sektorin pankkien hallintajärjestelmiä saadaan uudistettua siten, että uusien hoitamattomien luottojen ongelmallinen kertyminen voidaan estää. Yksi rajoite on se, että julkisen sektorin pankeissa valtion osuus pitää nykyisen lainsäädännön mukaan säilyttää 52 prosentissa.

Intia rooli maailmantaloudessa on pieni

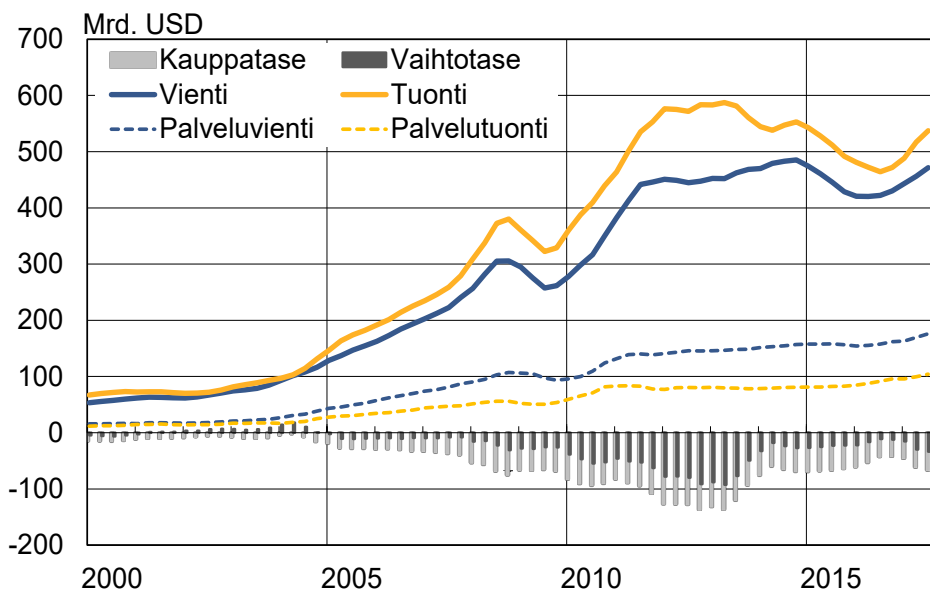
Intia on ehkä vähiten avoin suuri talous eikä se ole pystynyt hyödyntämään avoimuuden mukanaan tuomia kehitysmahdollisuuksia. Intiassa tavara- ja palveluviennin arvo suhteessa BKT:hen alkoi kasvaa vasta 1990-luvun alun jälkeen, kun taloutta varovaisesti vapautettiin maan ajaututtua vakavaan talouskriisiin vuonna 1991. Tavaroiden ja palveluiden vienti suhteessa BKT:hen oli 1980-luvulla vain 6 % ja ylitti 20 prosentin rajan vasta 2000-luvun puolivälissä. Kansainvälisen talouskriisin jälkeisen notkahduksen jälkeen suhdeluku nousi vielä lähes 25 prosenttiin, mutta on sittemmin painunut taas 20 prosentin pintaan. Vertailun vuoksi Kiinassa vienti suhteessa BKT:hen nousi suurimmillaan 35 prosenttiin viime vuosikymmen puolivälin jälkeen ja se on laskenut samalle tasolle kuin Intiassa vasta tällä vuosikymmenellä.

Intian ulkomaankaupan arvo on moninkertaistunut tällä vuosikymmenellä. Yksi tekijä kehityksen taustalla on palvelukaupan nopea kasvu, sillä palveluiden osuus Intian koko viennistä on noussut jo 37 prosenttiin. Palveluviennissä keskeisessä asemassa ovat IT-pohjaiset liiketoimintojen ulkoistamispalvelut (IT-BPM, business process management), joiden osuus palveluviennistä on yli 60 %. Vuosittasolla ulkoistamispalvelujen vienti on tällä hetkellä yli 110 mrd. dollaria, ja Intian osuus globaalista ulkoistamisliiketoiminnasta on 56 %. Intialaisyritysten ulkoistamispalveluiden viennin kasvu on kuitenkin hidastunut 4 prosenttiin vuosikymmenen alun lähes 30 prosentista. Muita palveluviennin kannalta tärkeitä aloja ovat matkailu ja kuljetukset. Myös palveluvientiä

huomattavasti pienempää palvelutuontia hallitsevat erilaiset liike-elämän palvelut, matkailu ja kuljetukset.

Dynaamisen palveluviennin vastapainoksi tavaravienti nojaa edelleen pitkälle raaka-aineisiin ja alhaisen jalostusasteen tuotteisiin. Raaka-aineiden hintakehitys heijastuu vahvasti viennin arvoon ja rakenteeseen. Maaliskuussa 2017 päättyneenä tilivuotena koneet, laitteet ja kuljetusvälineet kattoivat viennistä vain noin 17 % (Taulukko 1). Silmiinpistävää Intian ulkomaankaupassa on kullan, jalokivien ja korujen suuri merkitys sekä viennissä (osuus 16 %) että tuonnissa (14 %). Tekstiilien, vaatteiden ja kenkien osuus on edelleen suuri, vaikka onkin lähes puolittunut parinkymmenen vuoden takaa. Tavaratuontia hallitsee raakaöljy 29 prosentin osuudellaan (Taulukko 2), ja siitä jalostetut öljytuotteet ovat puolestaan tärkeä vientiartikkeli Intialle. Kone- ja laitetuonnin osuus on vain 18 %.

Kuvio 3. Intian ulkomaankauppa vuositasolla, mrd. USD

Lähde: CEIC

Intialla on raaka-aineiden halpenemisesta huolimatta edelleen huomattava alijäämä tavarakaupassa, mutta tätä ovat tasapainottaneet palvelukaupan ylijäämä sekä tulonsiirrot. Ulkomailla työskentelevät intialaiset lähettävät kotimaahan tällä hetkellä noin 40 mrd. dollaria vuosittain, mikä on runsaat 7 % vaihtotaseen kaikista tuloista. Vaihtotaseen alijäämä on laskenut runsaaseen 1 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Koska Intian ulkomainen velka on suhteellisen pieni (23 %/BKT), on ulkoinen tasapaino tällä hetkellä kohtuullisen kestävällä pohjalla. Noin 400 mrd. dollarin valuuttavaranto takaa riittävän ulkoisen maksuvalmiuden, sillä se kattaa noin 9 kuukauden tuonnin ja on huomattavasti suurempi kuin maan lyhytaikainen ulkomainen velka.

Intian sulkeutuneisuus ja toimintaympäristön ongelmat näkyvät ulkomaankaupan ohella maahan suuntautuneiden ulkomaisten suorien sijoitusten (FDI) vaatimattomassa kehityksessä. Vaikka reformitoiveikkuus ja maailmantalouden kova kasvu nostivat suorien sijoitusten määrän suhteessa BKT:hen vuoden 2005 vajaan prosentista yli 3 prosenttiin muutamaa vuotta myöhemmin, puolittui suhdeluku jälleen kansainvälisen rahoituskriisin jälkimainingeissa ja Intian uudistustoiveikkuuden hiipussa. Parina viime vuonna suorat sijoitukset suhteessa BKT:hen ovat palautuneet 2 prosentin tasolle.

Taulukko 1. Intian tavaraviennin rakenne 1997–2017*

	HS koodi	1997	2002	2007	2012	2017
Maatalous ja ruoka	01-24	19.7	14.0	9.1	10.7	11.7
Öljy ja mineraalit	25-27	4.2	7.2	19.7	21.1	13.1
Kemian tuotteet	28-40	10.8	12.4	13.2	12.0	15.3
Nahka- ja kivit tuotteet yms.	41-49, 65-70	4.8	5.0	3.4	2.2	3.1
Tekstiilit, vaatteet, kengät	50-64	29.1	25.1	16.4	11.9	14.2
Kulta ja korut	71	14.3	16.7	12.7	15.5	15.8
Perusmetallit ja tuotteet	72-83	5.8	6.5	11.5	7.3	8.2
Koneet ja laitteet	84-85	5.7	6.5	7.3	7.3	8.1
Kuljetusvälineet	86-89	2.9	2.3	3.9	7.0	8.4
Muut valmistetut tavarat	90-99	2.7	4.3	2.8	5.1	2.1
Yhteensä		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

* Kirjanpituvuosi päättyy maaliskuussa

Taulukko 2. Intian tavaratuonnin rakenne 1997–2017*

	HS-koodi	1997	2002	2007	2012	2017
Maatalous ja ruoka	01-24	4.6	5.5	3.3	3.3	6.3
Öljy ja mineraalit	25-27	30.6	32.3	36.8	37.4	28.5
Kemian tuotteet	28-40	14.1	11.6	10.1	10.3	12.7
Nahka- ja kivit tuotteet yms.	41-49, 65-70	3.5	3.9	2.6	2.0	2.6
Tekstiilit, vaatteet, kengät	50-64	2.0	3.0	1.6	1.1	1.7
Kulta ja korut	71	10.1	18.2	12.2	18.6	14.0
Perusmetallit ja tuotteet	72-83	8.8	5.0	7.0	5.6	5.8
Koneet ja laitteet	84-85	15.0	14.5	17.9	14.4	18.4
Kuljetusvälineet	86-89	3.8	2.2	5.1	2.8	5.0
Muut	90-99	7.4	3.9	3.4	4.4	5.1
Yhteensä		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

* Kirjanpituvuosi päättyy maaliskuussa

Intian rahoitusjärjestelmän vaatimaton integroituminen maailmantalouteen käy selväksi verrattaessa Intian kansainvälisiä sijoitusvirtoja Kiinan vastaaviin virtoihin. Kiinaan virranneet suorat sijoitukset suhteessa BKT:hen olivat vuosina 2000–2015 keskimäärin runsaat 3 % ja parhaimmillaan lähes 5 %. Vaikka Kiinan saamat suorat sijoitukset (170 mrd. USD vuonna 2016) ovat viime vuosina painuneet tasaisesti runsaaseen 1 prosenttiin suhteessa BKT:hen, ovat ne dollareissa nelinkertaiset verrattuna Intiaan saamiin sijoituksiin. Ero Kiinasta ja Intiasta ulospäin tehdyissä suorissa sijoituksissa on yhtä selkeä, vaikka Kiina on viimeisen vuoden aikana kiristänyt voimakkaasti maasta pois suuntautuvia sijoituksia. Portfoliosijoitukset niin Intiaan kuin Intiasta ulos ovat mitättömät verrattuna Kiinan sijoitusvirtoihin, jotka nekin ovat vielä vaatimattomat verrattuna Kiinan talouden kokoon.

Vaikka raaka-aineiden hinnat heiluttavat Intian ulkomaankauppaa, muuten kytkökset ja integroituminen maailmantalouteen ovat kehittymättömät. Vähäinen integroituminen tuo jonkinlaista suojaa maailmantalouden häiriöitä vastaan (ja estää Intian ongelmien leviämisen muualle), mutta merkitsee samalla suunnattoman kasvu- ja kehityspotentiaalin hylkäämistä.

Investointien houkuttelemiseksi tarvitaan uudistuksia

Vaikka Intian makrotaloudellinen tilanne on suhteellisen hyvä, investointien kasvu on hidastunut ja investointiaste (26 % vuonna 2017) on laskussa. Tämä on huolestuttavaa, sillä korkea investointiaste on Intian kaltaisessa kehittyvässä maassa paras nopean ja kestävä kasvun tae, mikä näkyy myös kuviossa 1. Investointitarpeet ovat kuitenkin valtavat, minkä kaikki tunnustavat ja jokainen voi paikan päällä nähdä. Esimerkiksi logistiikkaan liittyvän infrastruktuurin puutteet nostavat merkittävästi kustannuksia, mikä vaikeuttaa oleellisesti mm. vientiä. Investointeja haittaavat tekijät (mm. verotus, byrokrania, korruptio, fyysinen ja sosiaalinen infrastruktuuri) ovat hyvin tiedossa lukuisten yritysten toimintaympäristöä eri maissa kartoittavien selvitysten ja muiden tietojen perusteella.

Keskeinen meneillään oleva talousuudistus on heinäkuussa 2017 käyttöön otettu koko maan kattavan tavara- ja palveluvero (Goods and Services Tax, GST). Jo syksyllä 2016 hyväksyttyä GST-uudistuksen edellyttämää perustuslain muutosta, joka koski keskuksen ja osavaltioiden verotusoikeuksia, pidettiin maan reformipolitiikan virstanpylväänä. GST on luonteeltaan arvonlisävero, joka korvaa lukuisat muut aikaisemmin käytössä olleet verot ja yhtenäistää sekä yksinkertaistaa Intian sekavaa verojärjestelmää. Uudessa järjestelmässä suurin osa tavaroista ja palveluista asettuu neljään veroluokkaan (5, 12, 18 ja 28 %), mutta esimerkiksi monet peruselintarvikkeet on vapautettu GST-verosta, kun taas esimerkiksi tupakan ja useiden ylellisyustuotteiden vero on yli 28 %. Koko maan kattavana verona sen toivotaan tekevän Intiasta ensimmäisen kerran yhtenäisen markkinan.

GST:n toimeenpanossa on ollut suuria ongelmia ja uudistusta on vesitetty monin poikkeuksin. Ongelmista ja tilanteen elämisestä huolimatta verouudistus ja sen mukanaan tuoma osavaltioiden välisten tarkastuspisteiden poisto ovat kuitenkin jo antaneet merkkejä uudistuksen tuomasta suuresta potentiaalista. Uutistietojen mukaan logistiikkaketjujen toiminta on tehostunut huomattavasti aikaa vievien rajatarkastusten poistumisen myötä ja ajanoloon toiminta tehostuu entisestään, kun vanhat hajallaan olevat varastot korvataan nykyaikaisilla ja tarkoituksenmukaisiin paikkoihin sijoitetuilla tehokkailla jakelukeskuksilla.

Suunnitteilla on uudistuksia myös monimutkaiseen ja korkeaan yritysverotukseen, joka nykyisellään rankaisee erityisesti suuria (perusveroaste 30 %) sekä ulkomaisia yrityksiä (veroaste 40 %). Veropohjan ja budjettitulojen kasvattamiseksi Intian pitäisi muuttaa myös tulo- ja omaisuusverotusta, sillä tällä hetkellä vain harvat maksavat tuloveroa ja omaisuusvero on matala. Veromuutosten ohella finanssipolitiikan tervehtyttämiseksi ja budjettivajeiden leikkaamiseksi tarvitaan valtavan ja tehottoman tukiviidakon karsimista sekä lukuisten sosiaaliohjelmien parempaa kohdentamista. Finanssipolitiikan muutokset ovat keskeisiä, jotta Intian fyysisen ja sosiaalisen infrastruktuurin kehittämiseen saadaan irrotettua nykyistä huomattavasti enemmän varoja.

Finanssipolitiikan tehostaminen, siihen liittyvä byrokratian vähentäminen ja budjettivajeiden leikkaaminen parantavat suoraan myös yksityisten yritysten rahoitusmahdollisuuksia. Julkisen sektorin omistamien pankkien dominoimassa ja tiukasti säädellyssä rahoitusjärjestelmässä vuosikymmeniä jatkuneet suuret julkiset budjettivajeet ja niiden rahoittaminen ovat estäneet yksityisten investointien rahoitusta. Rahoitusjärjestelmää ollaan tervehtyttämässä muun muassa

yritysten velkakirjamarkkinoita kehittämällä, jotta rahoitusjärjestelmän pankkiriippuvuutta saadaan pienennettyä.

Investointeja rajoittavat myös monet muut jo vuosikymmeniä vaivanneet ongelmat, joista pääällimmäisiä ovat monimutkaiset ja yritysten koon kasvaessa tiukkenevat työlait ja -säännökset. Näihin tarvitaan lisää joustavuutta pelkästään sen takia, että työmarkkinoille seuraavan kymmenen vuoden aikana tulossa olevat 100 miljoonaa nuorta työnhakijaa saadaan työllistettyä. Nuorten tulevaisuudennäkymien ja työllistymismahdollisuuksien parantaminen edellyttää puolestaan panostuksia koulutukseen. Myös helpotukset yritysten tonttimaan hankintaan ovat aina olleet toivottujen reformien listan kärkipaikoilla.

Oma kokonaisuutensa on maatalouden ja siihen liittyvän logistiikan tehostaminen. Toistaiseksi tehdyt uudistukset ovat riittämättömiä. Maatalouden reformit, kuten energian, lannoitteiden sekä veden subventoinnin vähentäminen, auttavat suoraan myös budjettitilannetta ja tukevat ympäristönsuojelua. Maatalouden toiminnan tehostaminen on tärkeää myös inflaatiokehityksen hillitsemiseksi, sillä elintarvikkeiden osuus kuluttajahintakorissa on 55 %.

Intia on vuoden 2014 jälkeen uudistanut konkurssilainsäädäntöään, yksinkertaistanut hallinnollista säätelyä, yksityistänyt valtion omaisuutta ja antanut osavaltioille lisää valtaa tehdä uudistuksia, mikä toivottavasti lisää niiden välistä kilpailua. Markkinoita on osin avattu myös ulkomaisille yrityksille, mutta avaamisen vastapainoksi asetetut rajoitukset ovat usein vesittäneet uudistukset. Esimerkiksi ulkomaisen vähittäiskauppaketjun Intian markkinoille pääsyn ehtona on ollut se, että tietty osuus ketjun myynnistä pitää olla intialaista tuotantoa, mikä on vaikeuttanut kauppaketjujen etabloitumista Intiaan. Vuoden 2018 alussa ilmoitettu ulkomaisten kauppaketjujen markkinoillepääsyn ”vapauttaminenkin” näyttää tarkoittaneen lähinnä vain hieman aikaisempaa väljempää tulkintaa paikallista tuotantoa koskevaan vaatimukseen. Rahoitussektorilla taas kilpailun lisäämistä ja uusien pankkien perustamista vaikeuttavat mm. lupaehtoihin sisällytetyt määräykset, jotka ohjeistavat hakijapankin suuntaamaan 40 % luototuksestaan hallituksen prioriteettialoille (maatalous, pienyritykset). Liberalisoinnille, avautumiselle, yksityistämiseksi ja kilpailun lisäämiselle on toisesta vielä tilaa.

Intialta lupa odottaa enemmän

Ilman suuria yllätyksiä Intian talouskasvun odotetaan tulevina vuosina jatkuvan 7–8 prosentin vauhtia. Erittäin matala lähtötaso ja suhteellisen vähäiset uudistukset ovat toistaiseksi riittäneet nopeaan kasvuun, mutta nykyinen kasvu ei näytä korjaavan Intian suunnattomia rakenteellisia ongelmia. Uudistuspolitiikan terävöittäminen olisi varmin tapa välttää olemassa olevat riskit ja turvata nopean kasvun jatkuminen ja sen hedelmien nykyistä tasaisempi jakautuminen. Yksi keskeinen riski ovat Intian järkyttävät ympäristöongelmat, jotka kytkeytyvät monella tapaa nykyiseen tehottomaan ja muutoksia vastustavaan järjestelmään.

Vientiin suuntautunut ja ulkomaiselle kilpailulle altis liiketoimintojen ulkoistamispalvelut (IT-BPM) on hyvä esimerkki siitä, millaista kasvua ja kehitystä suhteellisen vähän säännelty ala ja yksityinen yritystoiminta voivat saada aikaan. Virallisen Intian hehkuttamasta IT-BPM -palveluista ei kuitenkaan ole yksin Intian pelastajaksi, sillä se työllistää maan 520 miljoonan hengen työvoimasta alle 1 prosentin (3,7 miljoonaa henkeä), vaikka sektorin BKT-osuus on alan ministeriön mukaan 9 %.

Maassa tarvitaan hyvin valmisteltuja ja määrätietoisesti toimeenpantuja uudistuksia, ei loppuvuoden 2016 seteliuudistuksen kaltaisia huonosti suunniteltuja temppeja. GST-verouudistus tuo toivottavasti kaivattua kilpailua osavaltioiden välille, mikä vahvistaisi uudistusdynamikkaa murentamalla Intian sisäistä protektionismia. Tämä puolestaan voisi avata ovet työ- ja maalakien

uudistamiselle. GST-uudistuksesta huolimatta Intian reformihistoria ei lupaa liikoja, sillä päättäjien keskuudessa tuntuu edelleen olevan vahva usko valtiojohtoiseen talouteen ja siihen, että reformipolitiikassa ei voi edetä nopeasti. Vaikka pääministeri Modin asema on vahva, useimmat ihmiset tuntuvat ajattelevan, että uusia suurempia reformialoitteita voi odottaa vasta vuoden 2019 parlamenttivaalien jälkeen.

Myös ulkomaailman suhteen tilanne näyttää vaikealta, sillä on vaikea nähdä merkkejä siitä, että Intia olisi muuttamassa protektionistista asennettaan. Tiedot WTO-kokouksista sekä EU:n ja Intian välisistä vapaakauppaneuvotteluista osoittivat, että Intia on yhtä haluton kuin ennenkin avaamaan omia markkinoitaan vapaalle kilpailulle, mikä vaikeuttaa yleisemminkin alueellisia ja globaaleja vapaakauppa- ja investointisopimusneuvotteluja.

Intia on suurista talouksista yksi sulkeutuneimmista ja sen tullitaso nousevien talouksien korkeimpia. Intian talousstrategia on eronnut täysin Kiinan viime vuosikymmenien avautumisesta, ja seuraukset ovat hyvin nähtävissä. Alussa esitettiin talouksien koko- ja tulovertailuihin liittyen on kiinnostavaa todeta, että Kiinan aloittaessa reformit 1980-luvun alussa Intian osuus maailman tuotannosta oli sitä suurempi, ja vielä 1990-luvun alussa intialaisten elintaso oli kiinalaisia korkeampi. Elintasovertailuja voi vielä täydentää toteamalla intialaisten keskimääräisen elinajanodotteen olevan noin 68 vuotta, kun se Kiinassa on 76 vuotta. Intian nykyinen elinajanodote vastaa tasoa, jonka Kiina saavutti 30 vuotta sitten.

- 2015
- No 1 Alexey Kudrin and Evsey Gurchikov: A new growth model for the Russian economy
  - No 2 Heli Simola: Venäjän valuuttavaranto ja rahastot
  - No 3 Stephan Barisitz and Zuzana Fungáčová: Ukraine: Struggling banking sector and substantial political and economic uncertainty
  - No 4 Heli Simola: Russia's international reserves and oil funds
  - No 5 K.C. Fung, Alicia Garcia-Herrero and Jesus Seade: Beyond minerals: China-Latin American Trans-Pacific supply chain
  - No 6 Anni Norring: Suomen ja Venäjän välisten suorien sijoitusten tilastot
  - No 7 Vesa Korhonen, Zuzana Fungáčová, Laura Solanko, Iikka Korhonen ja Heli Simola: BOFIT Venäjä-tietoisku 2015
  - No 8 Yang Yao: When are fixed exchange rates an appropriate policy tool for growth?
  - No 9 Heli Simola: Rebalancing of demand in China – illustrating possible effects with an input-output analysis
  - No 10 Iikka Korhonen: How fast can Russia grow?
  - No 11 Jouko Rautava, Riikka Nuutilainen, Anni Norring, Iikka Korhonen ja Jyrki Kallio: BOFIT Kiina-tietoisku 2015
- 2016
- No 1 Riku Niemi: The Eurasian Union – much potential, little results
  - No 2 Andrei Yakovlev: What is Russia trying to defend?
  - No 3 Andrei Yakovlev, Lev Freinkman and Anton Zolotov: Domestic and external factors in the development of Russia's economic think tanks sector
  - No 4 Mikko Mäkinen: Nowcasting of Russian GDP growth
  - No 5 Iikka Korhonen, Tuomas Forsberg, Vesa Korhonen ja Heli Simola: BOFIT Venäjä-tietoisku 2016
  - No 6 Heli Simola: Economic relations between Russia and China – Increasing inter-dependency?
  - No 7 Ivan Lyubimov: Are educational reforms necessarily growth-enhancing? Weak institutions as the cause of policy failure
  - No 8 Laura Solanko: Opening up or closing the door for foreign trade – Russia and China compared
  - No 9 Heli Simola ja Vesa Korhonen: Arktisen alueen taloudellinen merkitys Venäjälle
  - No 10 Masaaki Kuboniwa: Estimating GDP and foreign rents of the oil and gas sector in the USSR then and Russia now
  - No 11 Masaaki Kuboniwa: Considerations on new Rosstat data on the contribution of Russia's military goods sector to GDP growth in recent years
- 2017
- No 1 Jouko Rautava: Kiinassa talouspolitiikka ei pysy maan muutosten vauhdissa
  - No 2 Heli Simola: China's growing role in global production boosted by strong competitiveness – evidence from international input-output tables
  - No 3 Heli Simola ja Laura Solanko: Katsaus Venäjän öljy- ja kaasusektoriin
  - No 4 Heli Simola: Chinese production chains rely increasingly on domestic services
  - No 5 Heli Simola and Laura Solanko: Overview of Russia's oil and gas sector
  - No 6 K.C. Fung, Nathalie Aminian, Iikka Korhonen and Keith Wong: The Chinese yuan: Influence of interest groups examined
  - No 7 Päivi Määttä: Meeting the challenges of impact measurement
  - No 8 Caroline Stern, Mikko Mäkinen and Zongxin Qian: FinTechs in China – with a special focus on peer to peer lending
  - No 9 Iikka Korhonen and Riikka Nuutilainen: Breaking monetary policy rules in Russia
  - No 10 Andrei Yakovlev, Lev Freinkman, Sergey Makarov and Victor Pogodaev: In response to external shocks: How advanced Russian regions react to changes in federal policies – Experience of Tatarstan
- 2018
- No 1 Ivan Lyubimov and Maria Lysyuk: Schooling ain't learning in Russia either: High level of student employment as an indicator for slow human capital accumulation
  - No 2 Jouko Rautava: Intian nopea kasvu ei vähennä reformien tarvetta